

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 301/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., Ž., a Ing. J. H., Ž., zastúpených advokátom JUDr. P. K., Ž., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. a Ing. J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2008 doručená sťažnosť A. B. a Ing. J. H. (ďalej len „sťažovateľky“), v ktorej namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992.

Zo sťažnosti vyplýva, že k porušovaniu práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov dochádza postupom okresného súdu v súdnom konaní o vydanie nehnuteľnosti začatom 23. marca 1992 vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 na tomto skutkovom základe:

„Prvý úkon, ktorý bol vo veci urobený zo strany súdu bolo vytýčenie pojednávania na deň 19. 10. 1992, pričom hneď prvé pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 28. 4. 1993 bol na dožiadanom súde uskutočnený výsluch odporkyne v rade 3/. Ďalší termín pojednávania bol určený na deň 6. 5. 1993, dňa 14. 5. 1993 bola dožiadaným súdom vypočutá odporkyňa v rade 4/.

Následne po troch rokoch bol určený termín pojednávania na Okresnom súde Žilina, pojednávanie bolo odročené na termín 29. 5. 1996, následne pojednávanie zo dňa 29. 5. 1996 bolo opäť odročené na neurčito a termín ďalšieho pojednávania bol určený na deň 10. 2. 1998. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 24. 3. 1998 bol vyhlásený rozsudok vo veci samej, dňa 7. 12. 2000, teda až necelé dva roky po vyhlásení rozsudku bol vyhlásený doplňujúci rozsudok.

Dňa 8. 1. 2002 bol rozsudok súdu prvého stupňa rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Co 1352/01 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Vo veci sa začalo opäť konať až 12. 4. 2004 kedy sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré však bolo opätovne odročené na termín 14. 6. 2005.

Dňa 14. 6. 2005 bolo na pojednávaní vyhlásené uznesenie, že súd pojednávanie odročuje na neurčito za účelom vypracovania znaleckého posudku, od tohto okamihu sa v predmetnej veci nekonalo žiadne ďalšie pojednávanie.

Listom adresovaným Predsedovi Okresného súdu Žilina zo dňa 12. 7. 2007 sme podali sťažnosť na prietahy v súdnom konaní, vedenom pod číslom 13 C 486/1992 s odôvodnením, že návrh bol podaný na Okresnom súde v Žiline dňa 23. 3. 1992 a do dňa podania sťažnosti nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté, a to aj napriek tomu, že už uplynula značná doba, t. j. doba 15-tich rokov od podania návrhu.

Podpredseda Okresného súdu Žilina sa listom zo dňa 05. 09. 2007 k sťažnosti vyjadril tak, že od pridelenia veci konajúcej sudkyňi sa koná priebežne bez zbytočných prietahov. Podanú sťažnosť považuje za čiastočne dôvodnú. K prietahom došlo v období, ktoré predchádzalo prideleniu veci súčasnej zákonnej sudkyňi, teda pred rokom 2003, kedy bol Okresný súd Žilina v zlom materiálnom aj personálnom stave.

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 08. 04. 2008, č. k. 13 C 486/92-498 bolo konanie prerušené.“

Sťažovateľky sú toho názoru, že v konaní vedenom na okresnom súde došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľky v závere sťažnosti navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 porušil základné právo A. B. a Ing. J. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ich právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. A. B. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 900.000,- Sk (slovom deväťstotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. J. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 900.000,- Sk (slovom deväťstotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd v Žiline je povinný sťažovateľkám nahradiť trovy konania, tak ako budú vyčíslené.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva a slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, a podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru aby bola jeho vec spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľiek, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 486/1992 bolo porušené nimi označené základné právo garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V uvedenej veci posudzoval ústavný súd sťažovateľkami namietané prieťahy v súdnom konaní vedenom na okresnom súde predovšetkým vo väzbe k inštitútu prerušenia konania.

Z dôvodu prerušenia konania pred okresným súdom uznesením č. k. 13 C 486/1992-498 z 8. apríla 2008 sa nemôžu v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to už bolo uvedené. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prieťahy v súdnom konaní, resp. prejednanie veci v neprimeranej lehote (napr. II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 124/04).

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou neprichádza do úvahy, aby ústavný súd zatiaľ postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikoval ako porušenie práva sťažovateľiek garantovaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o odmietnutí sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť, i keď si je vedomý toho, že prerušenie napadnutého konania môže prispieť k predĺženiu konania, toto je však vzhľadom na obligatórnosť prerušenia plne závislé od skončenia dedičského konania vedeného na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 9 D 153/2007, ktoré touto sťažnosťou napadnuté nebolo.

Dobu prerušenia konania nemožno považovať za zbytočné prietahy, ktoré by boli spôsobené činnosťou (nečinnosťou) súdu v občianskoprávnom konaní. Platí to predovšetkým v majetkových veciach, v ktorých navrhovateľ alebo odporca zomrie a konanie je prerušené podľa § 107 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku do skončenia konania o dedičstve. Následne súd v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, len čo sa skončí konanie o dedičstve, pokiaľ povaha veci nepripúšťa, aby sa s týmito dedičmi nepokračovalo skôr.

Okrem už uvedeného v prípade námietok porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru týkajúcich sa prietahov v čase pred uvedeným prerušením konania ústavný súd konštatuje, že ich na základe predloženej sťažnosti preskúmať nemohol, pretože sťažovateľky svoju sťažnosť nepodali v lehote dvoch mesiacov ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Obdobne to platí aj pre právo na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 34/03). Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľky sa o namietaných skutočnostiach (prietáhoch v konaní) mohli dozvedieť najneskoršie 11. apríla 2008, keď bolo uznesenie č. k. 13 C 486/1992-498 z 8. apríla 2008 (o prerušení konania) doručené ich právnenému zástupcovi.

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd vzhľadom na deň jej doručenia (30. jún 2008) konštatuje, že bola podaná po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

Po odmietnutí sťažnosti už bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľiek na rozhodnutie ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008